

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SEKCIA KRÍZOVÉHO RIADENIA

Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29

Komplex centrum
Hviezdoslavova 3
P. O. BOX 255
0971 01 Prievidza

Váš list číslo / zo dňa
KC-01082019/11.8.2019

Naše číslo
SKR-COKP2-2019/000483-002

Vybavuje/linka

Bratislava
27. 8. 2019

Vec

Žiadosť o informácie o povinnostiach obce pri aplikácii zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
- odpoveď

Na základe Vašej žiadosti o informáciu o zákonných povinnostiach obce pri aplikácii zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 42/1994 Z. z.“), v súvislosti so skutočnosťami uvedenými v dokumente „Otvorený list a podnety na ďalšie konanie orgánom verejnej správy v SR k znečisťovaniu životného prostredia v obci Lehota pod Vtáčnikom“ (ďalej len „list“), Vám zasielame odpoveď a zároveň aj informácie o možných riešeniach situácie prípadného ohrozenia obyvateľov Obce Lehota pod Vtáčnikom (ďalej len „obec“).

Podľa informácií ktoré ste nám poskytli v liste, Vaše doterajšie aktivity a podnety boli smerované na zložky verejnej správy v rámci Ministerstva životného prostredia SR a orgánov obce. Podľa Vami uvádzaných skutočností predpokladáte a uvádzate nevyhovujúci stav životného prostredia v obci a možné ohrozenie čpavkom a inými škodlivými látkami (ohrozenie chemickými faktormi), čo však nebolo do t. č. preukázané.

Na objasnenie pôsobnosti v problematike ohrozenia zdravia chemickými faktormi je potrebné poukázať na fakt, že v tejto oblasti je upravená pôsobnosť príslušných orgánov verejného zdravotníctva zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“). V § 48 zákona č. 355/2007 Z. z. sú vymedzené pojmy, kompetencie a opatrenia, súvisiace s ohrozením verejného zdravia a ohrozením verejného zdravia II. stupňa pri uvoľnení chemických látok ohrozujúcich život, zdravie, životné prostredie a majetok.

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Telefón

Fax

E-mail

Internet

www.minv.sk

IČO

00151866

Orgány na úseku verejného zdravotníctva sú kompetentnými orgánmi, ktoré

- zabezpečujú opatrenia, uvedené v písm. a) až j) ods. 3 § 48 zákona č. 355/2007 Z. z.,
- nariaďujú opatrenia podľa písm. a) až q) ods. 4 § 48 zákona č. 355/2007 Z. z.,
- podávajú orgánom príslušným na úseku civilnej ochrany obyvateľstva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na opatrenia podľa a) až j) ods. 5 § 48 zákona č. 355/2007 Z. z.

Príslušné orgány civilnej ochrany obyvateľstva konajú, ak sú splnené podmienky ustanovení ods. 2 a ods. 5 § 48 zákona č. 355/2007 Z. z. pri ohrození verejného zdravia II. stupňa, ktoré je definované § 3 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z. ako mimoriadna udalosť. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že orgány civilnej ochrany obyvateľstva konajú pri ohrození verejného zdravia II. stupňa na návrh a podnet orgánu verejného zdravotníctva, ktorý môže vyhodnotiť situáciu tak, že táto vyžaduje aktiváciu záchranných zložiek, ako aj systému civilnej ochrany obyvateľstva.

Z uvedeného vyplýva, že kompetencie

- hodnotenie ohrozenia verejného zdravia z hľadiska ochrany zdravia,
- vytváranie a spravovanie monitorovacích, detekčných, informačných a komunikačných systémov na vyhľadávanie chorôb a expozícií fyzikálnym a chemickým faktorom,
- zabezpečovanie informovanosti obyvateľstva a pod.,

sú v pôsobnosti orgánov na úseku verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia (aj pri ohrození verejného zdravia II. stupňa). Ministerstvom zdravotníctva SR je zriadené Národné toxikologické informačné centrum, ktoré môže byť využité na podporu hodnotenia. Toto centrum v rámci svojej pôsobnosti podáva informácie o zložení, toxicite a symptómoch pri otrávení jednotlivými noxami a súčasne odporúča vhodnú terapiu. Taktiež plní úlohy koordinačného toxikologického centra v prípade chemickej katastrofy (terorizmus, priemyselné havárie a pod.).

V systéme civilnej ochrany obyvateľstva sa v rámci prípravy a riešenia mimoriadnych udalostí (v tomto prípade ohrozenia verejného zdravia II. stupňa) zabezpečuje rad úloh a opatrení, ktoré sú definované zákonom č. 42/1994 Z. z. a súvisiacimi vykonávacími predpismi.

1. Aktivity sú iniciované hodnovernou a relevantnou identifikáciou možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky a predpokladaného alebo potvrdeného ohrozenia verejného zdravia II. stupňa. Závajú od rozsahu ohrozenia (druhu ohrozujúcej mimoriadnej udalosti, oblasti ohrozenia, charakteristikách nebezpečných látok, ich nepriaznivých účinkoch na život a zdravie, časových faktoroch ohrozenia a následkoch mimoriadnej udalosti).

Poznámka: Vzhľadom na to, že v minulosti sa už vyskytli podobné situácie v iných lokalitách, je možné konštatovať, že pomerne často sa vyskytuje v tomto smere problém identifikovať a preukázateľne dokázať zdroj ohrozenia a prijať účinné opatrenia. Skúsenosti ukazujú, že kompetentné orgány majú síce legislatívou dané povinnosti a pôsobnosť, ich realizácia v praxi je však často nemožná alebo nedostatočná. Zložky civilnej ochrany obyvateľstva v takýchto prípadoch nemôžu systémovo nahrádzať medzery a nedostatky v činnosti iných rezortov. Napriek tomu, v záujme vyriešenia situácie, v niekoľkých prípadoch poskytli nadštandardnú pomoc a podporu zložkami rezortu. Je však potrebné

poukázat' na fakt, že ich výstupy a hodnotenia môžu byť použité len ako indície na ďalšie konanie podľa zákonov na úseku životného prostredia a verejného zdravotníctva. Ani v jednom prípade sa nepotvrdilo ohrozenie v zmysle prekročenia havarijných limitov na sledovanom území.

2. V prípade, že zdroj ohrozenia je identifikovaný podľa bodu 1. ako možný zdroj ohrozenia, je zahrnutý do dokumentu „Analýza možného vzniku mimoriadnej udalosti“ (ďalej len „Analýza“) v územnom obvode, ktorú vypracúva príslušný okresný úrad.

3. „Záverov a odporúčania Analýzy“ sú súčasťou „Plánu ochrany obyvateľstva“, ktorý je vypracúvaný podľa § 3c zákona č. 42/1994 Z. z.

4. Samotné úlohy a protichemické opatrenia sa plánujú a vypracúvajú v rozsahu „Záverov a odporúčaní Analýzy“ a v prípade vzniku mimoriadnej udalosti aj realizujú podľa „Dokumentácie protichemických opatrení“ alebo „Dokumentácie riadenia záchranných prác pre ohrozenie verejného zdravia II. stupňa“ (druh dokumentácie zvolí spracovateľ), do ktorej zahŕňa tieto zdroje ohrozenia:

- objekt alebo komplex objektov (ďalej len „objekt“), v ktorom sa vyrába, skladuje a manipuluje s nebezpečnými látkami,
- preprava nebezpečných látok,
- ohrozenie obyvateľstva teroristickým útokom alebo iným zámerným alebo náhodným použitím,
- ohrozenie obyvateľstva sekundárnymi následkami mimoriadnych udalostí,
- ohrozenie z iných štátov.

Podrobnosti a opatrenia sú uvedené vo vyhláske MV SR č. 533/2006 Z. z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

K uvedenému je potrebné uviesť, že povinnosti v bode 3. a 4 sú o. i. aj povinnosťami obce (§ 15 ods.1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. Dokumentáciu môže vypracúvať len odborne spôsobilá osoba (§18a zákona č. 42/1994 Z. z.). S uvedeným súvisia aj ďalšie úlohy obce uvedené v § 15, ako aj § 15a, ktorý upravuje povinnosti súvisiace s poskytovaním a zverejňovaním informácií verejnosti.

V prípade preukázania možného ohrozenia podľa bodu 1., ďalšie kroky obce na úseku civilnej ochrany obyvateľstva odporúčame riešiť v súčinnosti s odborom krízového riadenia Okresného úradu Prievidza.

Vzhľadom na to, že vyriešenie podozrenia zo zhoršenia kvality ovzdušia je pravdepodobne nad rámec samostatného konania oslovených inštitúcií, odporúčame starostovi obce zavolať pracovné rokovanie zástupcov všetkých dotknutých územne príslušných orgánov. Na rokovaní je možné dohodnúť a zosúladiť jednotlivé konkrétne kroky, ktoré je potrebné realizovať s cieľom eliminácie alebo odstránenia zdroja ohrozenia, ako aj riešenia prípadného ohrozenia verejného zdravia.

plk. Ing. Marián Dritomský
generálny riaditeľ